

direktiv, der blev vedtaget den 24. november 1986, var ordet »ulempe« imidlertid blevet ændret til »angst«.

Det fremgår af retsudvalgets betænkning af 14. maj 1987 vedrørende forslaget til dyreforsøgsloven, at det ikke var tanken, at den blotte ulempeforvoldelse ved f.eks. øremærkning, blodprøveudtagning, fodring under trange pladsforhold, m.v., skulle indebære, at en aktivitet blev omfattet af loven.

Denne afgrænsning af lovens anvendelsesområde kan imidlertid ikke længere opretholdes. I forbindelse med forhandlinger i Europarådet i efteråret 1992 er det nu blevet klarlagt, at konventionen anses at have et større anvendelsesområde, idet den smerte, lidelse eller angst, som forårsages af, at en kanyle indføres i dyrets krop, anses at udgøre grænsen for, hvornår en aktivitet falder ind under reglerne om dyreforsøg. Aktiviteter, der medfører smerte, lidelse eller angst på dette eller et højere niveau, betragtes som dyreforsøg.

Da konventionens anvendelsesområde således må fortolkes bredere end anvendelsesområdet for den gældende dyreforsøgslov, findes det hensigtsmæssigt nu at bringe lovens ordlyd i overensstemmelse med formuleringen af Europarådskonventionen og EF-direktivet, således at der ikke kan rejses tvivl om, at loven skal fortolkes i overensstemmelse med disse regler.

Det bemærkes i den forbindelse, at loven vedrører anvendelse af hvirveldyr til forsøg eller til andre formål af mere videnskabelig karakter. Det vil sige, at f.eks. sygdomsovervågning af raske dyr i landbruget med henblik på sygdomsbekæmpelseskampagner falder uden for lovens anvendelsesområde. Også f.eks. afprøvning af dyremad, hvor dyr holdes i bure for at smage på forskellige former for foder, må antages at falde udenfor lovens område. Sådanne aktiviteter er derimod reguleret af dyreværnsloven.

Til nr. 2

Det foreslås, at Dyreforsøgstilsynet skal kunne nægte at meddele tilladelse til et dyreforsøg, hvis forsøget ikke skønnes at være til væsentlig gavn.

Det Dyreetiske Råd har i sin udtalelse til Justitsministeriet anført, at rådet ud fra en etisk vurdering tillægger det afgørende betydning, at de goder, som opnås gennem dyreforsøg, skal stå mål med de ulemper, som dyrene påføres gennem forsøgene. På den baggrund foreslår rådet, at der indsættes en bestemmelse herom i loven. Rådet har i denne forbindelse bemærket, at grænsen mellem væsentlig og mindre væsentlig gavn i høj grad er åben for fortolkning. Det er således op til Rådet for Dyreforsøg igennem konkrete afgørelser at klarlægge denne grænse.

Også Rådet for Dyreforsøg har udtalt sig om dette spørgsmål, men rådet har ikke afgivet en énstemmig udtalelse herom. 5 rådsmedlemmer udtaler sig imod indførelse af en sådan bestemmelse, idet disse medlemmer finder, at kriteriet vil være vanskeligt eller efter omstændighederne endog umuligt at forvalte. Det er i denne forbindelse anført, at der ved offentlige institutioner, hospitaler, m.v., udføres et stort antal projekter, der har karakter af grundforskning eller anvendt forskning. For sådanne projekter har der næsten altid i forskningsråd el. lign. været foretaget en uafhængig vurdering af kvaliteten af projektet, herunder etikken, idet en sådan vurdering ofte er en forudsætning for bevilling af midler til at udføre projektet. Derimod har Dyreforsøgstilsynet ikke den fornødne ekspertise til at kunne afgøre, hvorvidt et forsøg vil vise sig at være til væsentlig gavn. Det er anført, at langt den største del af alle forsøgsdyr bruges til udførelse af myndighedskrævet afprøvning af kemiske stoffer og produkter, lægemidler, tilsætningsstoffer, m.v., og navnlig for sådanne forsøg vil der være tale om en overflødig bureaukratisering, hvis et kriterium om, at forsøget skal være til væsentlig gavn, indføres.

3 medlemmer af Rådet for Dyreforsøg tiltræder Det Dyreetiske Råds forslag. Uanset at de ovenfor nævnte synspunkter i vidt omfang må føre til, at dyreforsøgstilladelse ikke bør kunne nægtes af andre grunde end dyreværnsmæssige, finder disse medlemmer, at der er behov for i en række tilfælde – hovedsagelig uden for forskningsrådgodkendte projekter – at kunne nægte tilladelse til dyreforsøg. Det drejer sig om tilfælde, hvor etiske synspunkter eller en afvejning mellem nytten og dyrenes lidelser, herunder også lettere lidelser, eventuelt blot i form af opstaldning i bur, gør det urimeligt at bruge dyr til forsøg. Et af disse medlemmer har yderligere udtalt, at der udover det anførte bør være en undergrænse for, hvad dyreforsøg må anvendes til.

Som anført af Det Dyreetiske Råd må den nærmere afgrænsning af, hvad der må betegnes som væsentlig gavn, fastlægges i Dyreforsøgstilsynets praksis. Ved afvejningen heraf må der bl.a. lægges vægt på forsøgets karakter, f.eks. om der er tale om et forsøg af akut karakter eller om et overlevelseshorsøg. Der må også lægges vægt på, om dyret udsættes for smerte, og i hvilket omfang smerte fjernes ved bedøvelse. Jo større belastning dyret udsættes for, desto mere skærpes kravet til den gavn, som forsøget må antages at indebære.

Justitsministeriet forudsætter endvidere, at bestemmelsen ikke anvendes til at meddele afslag på tilladelse i tilfælde, hvor et totalharmoniseringsdirektiv foreskriver afprøvning ved hjælp af dyr, eller